

Proceedings of International Educators Conference

Hosted online from Rome, Italy.

Date: 25th June - 2024

ISSN: 2835-396X

Website: econferenceseries.com

ТАЪЛИМ ТАШКИЛОТЛАРИНИ АТТЕСТАЦИЯДАН ВА ДАВЛАТ АККРЕДИТАЦИЯСИДАН ЎТКАЗИШ ТАРТИБИНИ

Анджон машинасозлик институти “Метрология,
стандартлаштириш ва маҳсулот сифати менежменти”
кафедраси мақсадли тянч докторант (PhD). Султонова
Дилдорахон Тохиржон қизи. [dSultanova 373@ gmail.com](mailto:dSultanova373@gmail.com).
0000-0002-3661-7622

Ўзбекистон Республикасида олий таълимни тизимли ислоҳ қилишнинг устувор йўналишларини белгилашда замонавий билим ва юксак маънавий-ахлоқий фазилатларга эга, мустақил фикрлайдиган юқори малакали кадрлар тайёрлашда жараёнини сифат жиҳатидан янги босқичга кўтариш, олий таълимни модернизация қилиш, илғор таълим технологияларига асосланган ҳолда ижтимоий соҳа ва иқтисодиёт тармоқларини ривожлантириш мақсадида. Ўзбекистон Республикаси ПФ 5847 08.10.2019. Ўзбекистон Республикаси олий таълим тизимини 2030 йилгача ривожлантириш концепциясинида. Олий таълим соҳасида давлат-хусусий шерикликни ривожлантириш, ҳудудларда давлат ва нодавлат олий таълим муассасалари фаолиятини ташкил этиш асосида олий таълим билан қамров даражасини 50 фоиздан ошириш, соҳада соғлом рақобат муҳитини яратиш мақсадида. Қуйдагилар кўрибчиқамиз.

Халқаро тажрибалардан келиб чиқиб, олий таълимнинг илғор стандартларини жорий этиш, ўқув дастурларида назарий билим олишга йўналтирилган таълимдан амалий кўникмаларни шакллантиришга йўналтирилган таълим тизимига босқичма-босқич ўтиш белгилаб қўйилган.

Ўзбекистон Республикаси олий таълим тизимини 2030 йилгача ривожлантириш

Концепциясини Олий таълим тизимининг жорий ҳолати ва мавжуд муаммолар кўриб ўтамыз .

- таълим дастурлари ва талабалар билимини баҳолаш тизими халқаро стандартларга мослаштирилмаган;

- мавжуд талабалар турар жойлари ҳамда ижтимоий инфратузилма объектлари хорижий талабалар эҳтиёжларига мослаштирилмаган;

Proceedings of International Educators Conference

Hosted online from Rome, Italy.

Date: 25th June - 2024

ISSN: 2835-396X

Website: econferenceseries.com

- хорижий фуқароларни мамлакатимизда таълим олишга кенг жалб қилиш борасидаги тарғибот ишлари, жумладан PR-лойиҳалар (Ўзбекистон олий таълим муассасалари кунларини ташкил қилиш, тақдимотлар ўтказиш ва бошқалар) етарли даражада ташкил қилинмаган, бу борада интерактив виртуал платформа мавжуд эмаслиги .

Муаммоларни бартараф этиш мақсадида биз Миллий таълим сифатини баҳолашда таълим муассасаларини аттестациядан ва давлат аккредитациясидан ўтказиш тартибини халқаро аккредитациясидан ўтказишда қўиладиган талаблар фарқи кўриб чиқамиз.

Ўзбекистон Республикаси Президентининг «Нодавлат таълим хизматлари кўрсатиш фаолиятини янада ривожлантириш чора-тадбирлари тўғрисида» 2017 йил 15 сентябрдаги ПҚ-3276-сон ва «Таълим сифатини назорат қилиш тизимини такомиллаштириш бўйича қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида» 2019 йил 16 январдаги ПҚ-4119-сон қарорларига мувофиқ Вазирлар Маҳкамасининг 2019 йил 7 июндаги 470-сон қарорига асосланиб Ўзбекистон Республикасининг мактабгача, умумий ўрта, ўрта махсус, профессионал, мактабдан ташқари, олий, таълимни, кадрлар малакасини ошириш ва қайта тайёрлашни амалга оширувчи таълим ташкилотлари ва олий таълимдан кейинги таълимни амалга оширувчи илмий ташкилотлар ва таълим муассасаларини аттестациядан ва давлат аккредитациясидан ўтказиш тартиби белгилан бўлиб ушбу қарорда аттестация ва аккредитация қуйдагича таъриф берилган.

Аттестация таълим ташкилотининг фаолиятини баҳолашда давлат назоратининг асосий шакли ҳисобланади ва таълим ташкилотларида кадрлар тайёрлаш мазмуни, даражаси ва сифатининг давлат таълим стандартлари ҳамда давлат таълим талабларига ҳамда ўқув дастурларига мувофиқлигини аниқлашдан иборат.

Аккредитация таълим ташкилотлари фаолиятининг давлат таълим стандартлари ва давлат таълим талабларига ҳамда ўқув дастурларига мувофиқлигининг давлат томонидан эътироф этилиши ҳамда уларнинг битирувчиларига давлат томонидан тасдиқланган намунадаги маълумот тўғрисидаги ҳужжатларни топшириш ҳуқуқини беради.

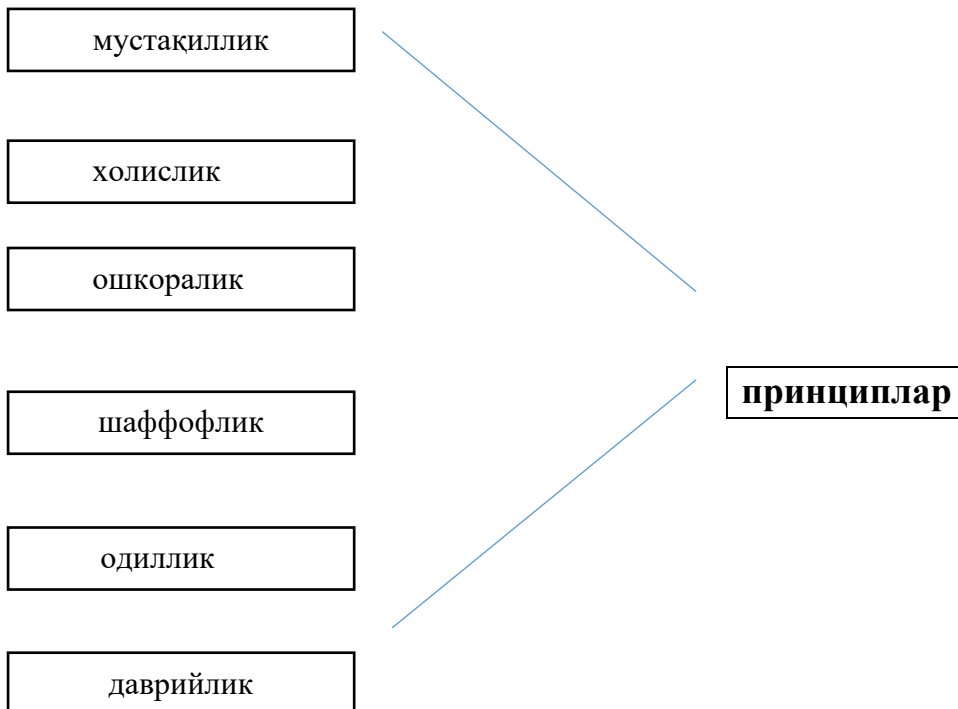
Proceedings of International Educators Conference

Hosted online from Rome, Italy.

Date: 25th June - 2024

ISSN: 2835-396X

Website: econferenceseries.com

Янги ташкил этилган таълим ташкилотлари улар ташкил этилган пайтдан бошлаб 5 йил муддатга аккредитациядан ўтказилади.

Тиббиёт олий таълим муассасалари ташкил этилган пайтдан бошлаб 6 йил муддатга аккредитациядан ўтказилади.

Белгиланган муддатлар тугаганидан сўнг таълим ташкилотлари аккредитациядан ўтказиш мажбурий қилинади.

Таълим ташкилотларини аккредитациядан ўтказиш қуйидаги босқичлардан иборат

- аттестациядан ўтказиш жараёнига тайёргарлик кўриш;
- таълим ташкилотларини аттестациядан ўтказиш ва унинг натижаларини таҳлил қилиш;
- аттестация натижаларига кўра таълим ташкилотларини аккредитациядан ўтказиш бўйича қарор қабул қилиш;
- аттестациядан ўтказиш жараёнида аниқланган камчиликларни бартараф этиш чора-тадбирларини белгилаш;

аттестация натижалари бўйича ишлаб чиқилган чора-тадбирлар ижросини назорат қилиш.[1]

Proceedings of International Educators Conference

Hosted online from Rome, Italy.

Date: 25th June - 2024

ISSN: 2835-396X

Website: econferenceseries.com

Аттестация Давлат инспекцияси томонидан ташкил этилади.

Аттестация таълим ташкилотларининг фаолиятини ички ва ташқи баҳолашдан иборат икки босқичда амалга оширилади.

Таълим ташкилотларининг фаолиятини ички баҳолаш таълим ташкилотлари томонидан ўзини ўзи баҳолаш ҳисобланади.

Таълим ташкилотларининг фаолиятини ташқи баҳолаш ички баҳолаш ўтказилганидан кейин таълим ташкилотлари фаолиятига Давлат инспекцияси томонидан баҳо бериш ҳисобланади.

Қуйидагилар таълим ташкилотлари фаолиятини ички баҳолашнинг асосий мақсади ҳисобланади:

таълим ташкилотлари ёки таълим дастурларини аттестация кўрсаткичлари ва мезонлари асосида баҳоланади.

Таълим ташкилотларини ташқи баҳолашдан ўтказишга тайёрлаш.

Ички баҳолаш олий таълим муассасаларида ушбу муассасаларнинг таълим сифатини назорат қилиш бўлимлари томонидан, бошқа таълим ташкилотларида таълим ташкилотлари раҳбарларининг буйруғи билан ташкил этиладиган ички баҳолаш комиссиялари томонидан амалга оширилади.

Комиссиялар томонидан таълим ташкилотлари фаолиятини ички баҳолаш ташқи баҳолашдан камида икки ой олдин ўтказилади.

Таълим ташкилотларининг фаолиятини ташқи баҳолашдан ўтказиш учун эксперт комиссиялари ташкил этилади. Эксперт комиссиялари томонидан таълим ташкилотлари фаолиятини ташқи баҳолаш мактабгача, умумий ўрта, ўрта махсус ва мактабдан ташқари таълим ташкилотларида — 3 иш кунигача, профессионал таълим ташкилотларида — 6 иш кунда кўриб чиқилади. Олий таълим ташкилотлари, шунингдек, олий таълимдан кейинги таълимни амалга оширувчи илмий ташкилот ва таълим муассасаларида — 12 иш кунигача;

Таълим ташкилотлари ёки таълим дастурлари (таълим йўналишлари, мутахассисликлар, ихтисосликлар, касблар ва курслар) 5 йилда бир марта аттестациядан ўтказилади.

Нодавлат таълим ташкилотлари ҳамда ўзини ўзи тўлиқ молиялаштирадиган давлат таълим муассасаларини аттестациядан ўтказганлик учун олий таълим бўйича аттестацияга жалб этиладиган ҳар бир таълим йўналиши ва мутахассислик учун — базавий ҳисоблаш миқдорининг ўн икки баравари тўланади. Аттестациядан ўтказганлик учун йиғим Давлат инспекциясининг

Proceedings of International Educators Conference

Hosted online from Rome, Italy.

Date: 25th June - 2024

ISSN: 2835-396X

Website: econferenceseries.com

бюджетдан ташқари ҳисоб рақамига ўтказилади ва аттестация билан боғлиқ харажатларни қоплаш учун йўналтирилади.

Аттестациядан ўтказиш тўғрисидаги аризасига қуйидаги ҳужжатлар илова қилинади:

- юридик шахс сифатида давлат рўйхатидан ўтганлик тўғрисидаги гувоҳнома нусхаси;
 - таълим ташкилотининг тўлиқ ва қисқартирилган номи, жойлашган жойи, телефон рақами, Интернет жаҳон ахборот тармоғидаги расмий веб-сайти ва электрон почта манзили тўғрисидаги маълумот (филиали мавжуд бўлган таълим ташкилоти маълумотларни филиал бўйича ҳам тақдим этади);
 - солиқ тўловчининг идентификация рақами;
 - аттестациядан ўтказиш учун йиғим тўланганлигини тасдиқловчи ҳужжатнинг нусхаси;
- аттестациядан ўтказиладиган таълим йўналишлари, мутахассисликлар, ихтисосликлар, курслар ва касблар рўйхати.

Аттестация натижалари асосида эксперт комиссиялари томонидан таълим ташкилотида кадрлар тайёрлаш мазмуни, даражаси ва сифатининг давлат таълим стандартлари, давлат таълим талаблари ҳамда ўқув дастурларига мувофиқлиги ҳақида хулоса берилади.

Таълим ташкилотларини аккредитациядан ўтказиш учун Давлат инспекциясида доимий фаолият кўрсатувчи аккредитация комиссияси тузилади. Аккредитация комиссияси таркиби Давлат инспекцияси бошлиғининг буйруғи билан тасдиқланади. Юридик кадрларни тайёрлаш, қайта тайёрлаш ва уларнинг малакасини оширишни амалга оширувчи таълим ташкилотларини аккредитациядан ўтказишда аккредитация комиссияси таркибига Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлиги масъул ходими жалб этилади. Давлат инспекцияси бошлиғи аккредитация комиссиясининг раиси ҳисобланади.

Таълим ташкилотини аккредитациядан ўтказиш учун эксперт комиссиялари томонидан таълим ташкилотининг аттестацияси хулосаси аккредитация комиссиясига тақдим этилади.

Proceedings of International Educators Conference

Hosted online from Rome, Italy.

Date: 25th June - 2024

ISSN: 2835-396X

Website: econferenceseries.com

Таълим ташкилотини аккредитациядан ўтказиш ҳақидаги қарор аккредитация комиссиясига ҳужжатлар топширилгандан кейин бир ой муддатда қабул қилинади.

Таълим ташкилотини аккредитациядан ўтказиш учун эксперт комиссиялари томонидан таълим ташкилотининг аттестацияси хулосаси аккредитация комиссиясига тақдим этилади.

Таълим ташкилотини аккредитациядан ўтказиш ҳақидаги қарор аккредитация комиссиясига ҳужжатлар топширилгандан кейин бир ой муддатда қабул қилинади.

Таълим ташкилотини аккредитациядан ўтказиш юзасидан ижобий қарор қабул қилинган тақдирда, икки ҳафта давомида таълим ташкилотининг давлат аккредитациясидан ўтганлиги тўғрисида сертификат берилади.

Сертификат 5 йил муддатга берилади. Аккредитациядан ўтган таълим ташкилоти доимий равишда таълим сифатини таъминлашлари шарт ва бу жараён Давлат инспекцияси томонидан мунтазам назорат қилиб борилади.

Аккредитациядан ўтган таълим ташкилотлари Давлат инспекциясида ҳисобга олинади ҳамда унинг расмий веб-сайтида ёки оммавий ахборот воситаларида эълон қилинади.

Ўзбекистон Республикасининг хорижий давлатлар билан биргаликда ташкил этилган таълим муассасалари, Ўзбекистон Республикаси ҳудудида фаолият кўрсатаётган хорижий давлатлар таълим муассасаларининг алоҳида бўлинмалари ўз давлатида тан олинган аккредитациядан ўтказувчи ташкилотлар томонидан аккредитациядан ўтказилганлиги тўғрисидаги ёки унга тенглаштирилган ҳужжатни асосий таълим муассасасидан олгандан сўнг, унинг нусхасини икки ҳафта муддатда Давлат инспекциясига тақдим этилиш мажмури амалга оширади.

Адабиётлар рўйхати

1. Давлат таълим муассасалари ҳамда нодавлат таълим ташкилотларини аттестациядан ва давлат аккредитациясидан ўтказиш тартибини такомиллаштириш тўғрисида.
2. М.Хўжамбердиев, Б.Асқаров, Тиббиётда ахборот технологиялари Андижон: Андижон Матбаа, 2022, 196бет.
3. М.Хўжамбердиев, Б.Асқаров, Тиббиёт техникаси ва технологияси

Proceedings of International Educators Conference

Hosted online from Rome, Italy.

Date: 25th June - 2024

ISSN: 2835-396X

Website: econferenceseries.com

Андижон: Андижон Матбаа, 2023, 201-бет.3. В.А.Рабош, Синергетика образования человека //Успехи современного естествознания. – 2004. – № 3. – С. 82-83; URL: <http://www.natural-sciences.ru/ru/article/view?id=12420> (дата обращения: 03.10.2020).

4. В.А.Игнатова, Системно-синергетический подход и перспективы его развития в педагогических исследованиях, Образование и наука. 2010. № 1 (69)
5. Herman Haken Synergetics An Introduction Nonequilibrium Phase Transitions and Self-Organization in Physics, Chemistry and Biology// Springer-Verlag, Berlin Heidelberg, New York, 1978.
- 6.Подробнее: https://www.norma.uz/uz/qonunchilikda_yangi/muvofiqlikni_baholash_organlari_akkreditaciyanan_qanday_utkaziladi

E- Conference Series

Open Access | Peer Reviewed | Conference Proceedings

E- CONFERENCE
SERIES